

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΠΕ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ»

RE-DESIGNING THE CENTERS OF ENVIRONMENTAL EDUCATION AND THE LEGAL FRAMEWORK OF EDUCATION FOR SUSTAINABILITY

Σημείωμα των Επιμελητών

Το κείμενο που ακολουθεί είναι προϊόν της ομάδας εργασίας που συστάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2016, από τον τότε Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων Γιάννη Παντή, με σκοπό τη διατύπωση πρότασης «για τον επανασχεδιασμό του θεσμού των ΚΠΕ και τη συγκρότηση νομοθετικού πλαισίου για την Εκπαίδευση για την Αειφορία». Η πρόταση ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2017 και ξεκίνησε η διαδικασία «μετατροπής» της σε νόμο. Δυστυχώς, ο θάνατος του Γιάννη άφησε τη διαδικασία ανολοκλήρωτη.

Θεωρήσαμε, ωστόσο, σκόπιμη τη δημοσίευση αυτού του κειμένου στον παρόντα τόμο για πολλούς λόγους:

- A) Εκφράζει την αντίληψη του Γιάννη Παντή για την κατεύθυνση που πρέπει να πάρει η ΠΕ/ΕΑ στην Ελλάδα, καθώς ο ίδιος είχε προσδιορίσει τους βασικούς άξονες της πρότασης, αλλά επίσης και γιατί συμμετείχε συχνά στις συνεδριάσεις της ομάδας, συνδιαμορφώνοντας τη τελική διατύπωση του κειμένου.
- B) Παραμένει επίκαιρο, καθώς για ακόμα μια φορά βρισκόμαστε σε διαδικασία επανασχεδιασμού του θεσμού της ΠΕ/ΕΑ στην Ελλάδα.
- Γ) Προτείνει καινοτομίες όπως:
 - Η δημιουργία Αυτόνομου Τμήματος ΠΕ/ΕΑ στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
 - Η συγκρότηση Επιστημονικού Συμβουλίου ΠΕ/ΕΑ
 - Το αειφόρο εκπαιδευτικό σχέδιο του σχολείου
 - Η ίδρυση Γραφείων Υποστήριξης ΠΕ/ΕΑ σε κάθε Διεύθυνση της χώρας (ΓΥΠΕΑ)
- Δ) Είναι ένα κείμενο εκπαιδευτικής πολιτικής το οποίο:

- Δημιουργεί τις συνθήκες για την καλύτερη διασύνδεση σχολείου, Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την Αειφορία, σχολείων και Γραφείων Υποστήριξης ΠΕ/ΕΑ στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης.
- Προσπαθεί να δώσει τη δυνατότητα για την πραγματοποίηση σύγχρονων, πολυήμερων εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσα από τη συνεργασία όλων των συνιστωσών του εκπαιδευτικού συστήματος (σχολεία, ΚΠΕΑ, ΓΥΠΕΑ).
- Προτείνει διαδικασία επιλογής για τις νευραλγικές θέσεις ΠΕ/ΕΑ η οποία λαμβάνει υπόψη της το σύνολο των προσόντων των πιθανών υποψηφίων.

Ε) Τέλος θεωρούμε σημαντικό το γεγονός ότι αυτή η πρόταση ήταν προϊόν συνεργασίας μίας ομάδας ανθρώπων που υπηρετούν την ΠΕ/ΕΑ από διαφορετικές δομές: Πανεπιστήμια, ΚΠΕ και Υπεύθυνους και επίσης από διαφορετικές περιοχές της χώρας.

Για ιστορικούς, αλλά και συναισθηματικούς, λόγους το κείμενο παρουσιάζεται εδώ με τη μορφοποίηση με την οποία παραδόθηκε από την ομάδα εργασίας στον Γενικό Γραμματέα Γιάννη Παντή. Τα ονόματα των μελών της ομάδα εργασίας και συγγραφέων του κειμένου παρατίθενται με τη σειρά που αναφέρονταν στο τελικό κείμενο της πρότασης. Τους ευχαριστούμε θερμά που έδωσαν τη συγκατάθεση τους για να δημοσιευτεί.

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την Αειφορία

Ομάδα Εργασίας:

- Ευγενία Φλογαΐτη** - Καθηγήτρια Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πανεπιστημίου Αθηνών
- Στέφανος Παρασκευόπουλος** - Καθηγητής Οικολογίας & Αγωγής στην Προστασία του Περιβάλλοντος, Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Κωνσταντίνος Κορφαίτης** - Αναπληρωτής Καθηγητής Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Τμήμα Επιστημών της Αγωγής Πανεπιστημίου Κύπρου
- Δρ Αικατερίνη Μπαζίγου** - Φιλολόγος ΠΕ02, Αναπλ. Προϊσταμένη Τμήματος Δ', Δ/σης Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ΥΠΠΕΘ
- Μαρία Μαυραγάνη MSc** - Βιολόγος ΠΕ04.04, Ειδική Συνεργάτης ΓΤ Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Δρ Θεόδωρος Μαρδίρης** - Βιολόγος, ΠΕ04.04, Υπεύθυνος ΚΠΕ Καστοριάς
- Χρυσούλα Αθανασίου MSc** - Βιολόγος ΠΕ04.04, Υπεύθυνη ΚΠΕ Ελ. Κορδελιού & Βερετίσκου
- Δρ Αντωνία Δαρδιώτη** - Βιολόγος, ΠΕ 04.04, Υπεύθυνη ΠΕ Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης
- Δρ Αθανάσιος Ιωάννου** - Φυσικός, ΠΕ 04.01, Υπεύθυνος ΠΕ Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δ' Αθήνας
- Μαρία Τζουρά MSc** - ΠΕ70, Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λέσβου
- Ελένη Νιάρχου** - ΠΕ16.01, Υπεύθυνη ΠΕ Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Γ' Αθήνας.

Περιεχόμενα

- A. Σύντομοι ορισμοί
- B. Εισαγωγή
- Γ. Αυτοτελές Τμήμα ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία στο Υπουργείο
- Δ. Επιστημονικό Συμβούλιο ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία
- E. Η ΠΕ/ΕΑ στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Ορισμός: Το αειφόρο σχολείο
- 1. ΑΕΙΦΟΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
- 2. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ
- 2.α. Γραφείο Υποστήριξης ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΓΥΠΕΑ)
 - Δομή και λειτουργία
 - Καθήκοντα Υπεύθυνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΥΠΕΑ)
 - Στελέχωση
 - Χρόνος και ωράριο λειτουργίας
 - Αριθμός και κατανομή υπευθύνων
- 2.β. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την Αειφορία ΚΠΕΑ
 - Τι είναι
 - Πώς ιδρύονται
 - Αποστολή-έργο
 - Στελέχωση
 - Καθήκοντα Διευθυντή
 - Καθήκοντα παιδαγωγικής ομάδας
 - Χρόνος και ωράριο λειτουργίας
 - Αριθμός και κατανομή
 - Εμβέλεια
 - Οικονομικά
- 2.γ. Συντονιστική επιτροπή
- 2.δ. Αξιολόγηση
- 2.ε. Κριτήρια επιλογής στελεχών ΓΥΠΕΑ και ΚΠΕΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΣΠΕΑ: Επιστημονικό Συμβούλιο για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την Αειφορία

ΚΠΕΑ: Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την Αειφορία

ΓΥΠΕΑ: Γραφεία Υποστήριξης Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία

ΥΠΕΑ: Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία

A. Σύντομοι ορισμοί

1. Η ΠΕ/ΕΑ είναι μια πρόταση για τον συνολικό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης και γενικότερα της κοινωνίας προς την αειφορία. Περιλαμβάνει τις θεματικές εκπαιδεύσεις, καινοτόμες δράσεις και δραστηριότητες τις οποίες εξελίσσει, διευρύνει και θέτει σε συνέργεια μεταξύ τους, συνδέει και συμφύει τις θεματικές τους, αναδεικνύει την κοινωνική και πολιτική τους διάσταση και τις προσανατολίζει προς την αειφορία. Λέξεις κλειδιά: συνεργασία, συλλογικότητα, δημοκρατία, αξίες της αειφορίας, ποιότητα, ικανότητες-δεξιότητες, κριτική σκέψη, δράση στη μάθηση και την κοινωνία, πολιτότητα, ανοικτότητα στη κοινότητα, καινοτομία, βιωματικές-επικοινωνιακές-ενεργητικές-αλληλεπιδραστικές-συνεργατικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία και τη μάθηση, διεπιστημονικές-συστημικές και διαθεματικές προσεγγίσεις της γνώσης.
2. Το αειφόρο σχολείο είναι μια πρόταση για τον συνολικό μετασχηματισμό του σχολείου με τη ριζική αλλαγή στην κουλτούρα του, τη δομή και τη λειτουργία του σε όλες τις διαστάσεις (παιδαγωγική, κοινωνική/ οργανωσιακή, τεχνική/ οικονομική), σύμφωνα με το πλαίσιο που ορίζει η ΠΕ/ΕΑ. Το ίδιο ισχύει για όλες τις εκπαιδευτικές δομές τις οποίες ονομάζουμε αειφόρες.

B. Εισαγωγή

Η ΠΕ/ΕΑ είναι μια πρόταση για τον συνολικό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης και γενικότερα της κοινωνίας προς την αειφορία. Κυοφορήθηκε στο πλαίσιο του περιβαλλοντικού προβληματισμού και γαλουχήθηκε στους κόλπους της ΠΕ. Περιλαμβάνει τις θεματικές εκπαιδεύσεις, καινοτόμες δράσεις και δραστηριότητες τις οποίες εξελίσσει, διευρύνει και θέτει σε συνέργεια μεταξύ τους, συνδέει και συμφύει τις θεματικές τους, αναδεικνύει την κοινωνική και πολιτική τους διάσταση και τις προσανατολίζει προς την αειφορία. Εργαλείο και στόχος της ΠΕ/ΕΑ είναι το αειφόρο σχολείο και γενικότερα οι αειφόρες εκπαιδευτικές δομές, οι οποίες αλλάζουν ριζικά την κουλτούρα τους, τη δομή και τη λειτουργία τους σε όλες τις διαστάσεις (παιδαγωγική, κοινωνική/ οργανωσιακή, τεχνική/ οικονομική), σύμφωνα με το πλαίσιο που ορίζει η ΠΕ/ΕΑ.

Σκοπός της ΠΕ/ΕΑ είναι η προώθηση της αειφορίας, η οποία νοηματοδοτείται μέσα από κοινωνικές συμμετοχικές διαδικασίες έρευνας και μάθησης, επιτυγχάνεται με κοινωνική και πολιτική δράση και, καθώς δεν μπορεί να είναι μια για πάντα λειτουργική, επινοείται και επαναπροσδιορίζεται μέσα στο ιστορικό και τοπικό της πλαίσιο. Συγκεκριμένα η ΠΕ/ΕΑ ενδυναμώνει τους ανθρώπους ώστε να μετασχηματίσουν τον εαυτό τους και την κοινωνία στην οποία ζουν στην κατεύθυνση της ανάπτυξης της παγκόσμιας πολιτότητας και της αντιμετώπισης των προκλήσεων τόσο σε τοπικό όσο και παγκόσμιο επίπεδο, στο παρόν και στο μέλλον. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού επιδιώκει την ανάπτυξη γνώσεων, στάσεων, αξιών, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, όπως η κριτική και η συστημική σκέψη, η επίλυση προβλήματος, η δημιουργικότητα, η συνεργατικότητα, η λήψη αποφάσεων σε συνθήκες αβεβαιότητας, η κατανόηση της αλληλοσύνδεσης των παγκόσμιων προβλημάτων, η ανάληψη της ευθύνης που απορρέει από τη συνειδητοποίησή της και η δράση στη μάθηση και την κοινωνία.

Η ΠΕ/ΕΑ υιοθετεί προσεγγίσεις στη διδασκαλία και τη μάθηση που είναι βιωματικές, επικοινωνιακές, ενεργητικές και αλληλεπιδραστικές, δημοκρατικές, προσανατολισμένες στην ανάλυση και διασαφήνιση αξιών καθώς και στις αξίες της αειφορίας (κοινωνική και οικολογική αλληλεγγύη και δικαιοσύνη, ανεκτικότητα, δημοκρατία κ.λπ.). Επίσης προωθεί τη διεπιστημονική, συστημική και διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, ώστε να συγκροτείται η περιβαλλοντική, η κοινωνικο-πολιτισμική και η οικονομική διάσταση της κοινωνίας και της εκπαίδευσης σε ένα ενιαίο πλαίσιο. Θεωρεί ότι η εννοιολογική κατανόηση πρέπει να καλύπτει μέρος μόνο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η βαρύτητα να δίδεται στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Η ΠΕ/ΕΑ προτείνει μια εναλλακτική οπτική που μετακινεί την εκπαίδευση από την κυρίαρχη τεχνοκρατική προσέγγιση (κοινωνική και εκπαιδευτική αναπαραγωγή) προς μία κοινωνικά κριτική προσέγγιση (κοινωνική και εκπαιδευτική αλλαγή) σηματοδοτώντας έτσι τη μετάβαση προς μια εκπαίδευση χειραφέτησης.

Ως προς τη θεματολογία, στο γνωστικό αντικείμενο της ΠΕ/ΕΑ συναρθρώνονται περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα που απασχολούν τις σύγχρονες κοινωνίες και χρειάζεται να επιλυθούν με γνώμονα την αειφορία. Ενδεικτικά, ως θέματα-κλειδιά της ΠΕ/ΕΑ ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα περιβαλλοντικά ζητήματα, τα παραγωγικά και καταναλωτικά πρότυπα, η μάχη για την εξάλειψη της φτώχειας, η αποδοχή κάθε μορφής ετερότητας, η διαχείριση των φυσικών πόρων, η ειρήνη, η δημοκρατία και η διακυβέρνηση, η κοινωνική και περιβαλλοντική δικαιοσύνη, η ασφάλεια, η μετανάστευση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η υγεία (προσωπική και κοινοτική), η αειφόρος διατροφή, η ισότητα των φύλων, η διατήρηση της πολιτισμικής ποικιλότητας και κληρονομιάς, η αγροτική και αστική ανάπτυξη, η ευθύνη των επιχειρήσεων κ.ά.

Η ΠΕ/ΕΑ δεν αφορά μόνο τις τυπικές μορφές μάθησης, αλλά θεωρεί τις μη-τυπικές

και άτυπες μορφές εκπαίδευσης ως ιδιαίτερα σημαντικά δημόσια πεδία ανάπτυξης της εκπαίδευσης και μάθησης για το περιβάλλον και την αειφορία. Ακόμα περισσότερο, η ΠΕ/ΕΑ κινείται στην κατεύθυνση υπερκέρρασης και κατάργησης των στεγανών μεταξύ αυτών των μορφών εκπαίδευσης και της δημιουργίας ενιαίου χώρου μάθησης που ξεπερνάει τα όρια χώρου, ηλικίας και τρόπου εκπαίδευσης.

Γ. Αυτοτελές Τμήμα ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία στο Υπουργείο

Ίδρύεται Αυτοτελές Τμήμα ΠΕ/ΕΑ υπαγόμενο στην Γενική Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης το οποίο είναι αρμόδιο για την ανάπτυξη και εφαρμογή των αρχών της ΠΕ/ΕΑ στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, το συντονισμό και την εποπτεία των θεσμών της ΠΕ/ΕΑ, καθώς και την ανάπτυξη συνεργασιών. Ειδικότερα οι αρμοδιότητες του Αυτοτελούς Τμήματος ΠΕ/ΕΑ είναι οι εξής:

- Α) η ρύθμιση όλων των θεμάτων που αφορούν τα ΚΠΕΑ
- Β) η ρύθμιση όλων των θεμάτων που αφορούν τα Γραφεία Υποστήριξης της ΠΕ/ΕΑ στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- Γ) η εφαρμογή και ανάπτυξη της ΠΕ/ΕΑ στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- Δ) η συνεργασία με το Επιστημονικό Συμβούλιο για την ΠΕ/ΕΑ προκειμένου να υλοποιείται ο εθνικός στρατηγικός σχεδιασμός για την ΠΕ/ΕΑ
- Ε) η προώθηση συνεργασιών με κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς για τον σχεδιασμό, την προώθηση, υποστήριξη και αξιολόγηση της εφαρμογής καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων στο πλαίσιο της ΠΕ/ΕΑ
- ΣΤ) τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.

Δ. Επιστημονικό Συμβούλιο ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία

Ίδρύεται Επιστημονικό Συμβούλιο ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία. Το Επιστημονικό Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση Υπουργού ΠΕΘ κατόπιν εισήγησης του Αυτοτελούς Τμήματος ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία και σε αυτό συμμετέχουν οι εξής:

- Τρεις Πανεπιστημιακοί με γνωστικό αντικείμενο σχετικό με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση ή/και Εκπαίδευση για την Αειφορία.
- Δύο Υπεύθυνοι ΚΠΕΑ οι οποίοι κατά τις κρίσεις επιλογής μελών ΚΠΕΑ συγκέντρωσαν τις υψηλότερες αξιολογικές μονάδες.
- Δύο Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία, οι

οποίοι κατά τις κρίσεις επιλογής Υπευθύνων συγκέντρωσαν τις υψηλότερες αξιολογικές μονάδες.

- Ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία.
- Ένας εκπρόσωπος του ΙΕΠ.
- Ένας από τους τρεις Πανεπιστημιακούς ορίζεται Πρόεδρος του Συμβουλίου.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία συγκροτείται αμέσως μετά την τοποθέτηση των μελών των ΚΠΕΑ και των Υπεύθυνων ΠΕΑ και η διάρκεια της θητείας του είναι αντίστοιχη των θητειών των μελών ΚΠΕΑ και Υπεύθυνων ΠΕΑ.

Αρμοδιότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου είναι οι εξής:

- Η χάραξη εθνικής στρατηγικής για την ΠΕ/ΕΑ λαμβάνοντας υπ' όψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας.
- Η συνεισφορά στην αναδιαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής, των προγραμμάτων σπουδών και της δομής και λειτουργίας του σχολείου στην κατεύθυνση της ΕΑ.
- Ο σχεδιασμός της επιμόρφωσης για την ΠΕ/ΕΑ των στελεχών ΚΠΕΑ, υπευθύνων κ.λπ.
- Η παρακολούθηση και αξιολόγηση των δομών σχετικά με την ΠΕ/ΕΑ.
- Η εκπροσώπηση της Ελλάδας και του ΥΠΠΕΘ σε Διεθνείς και Εθνικές διασκέψεις και φόρα για την Εκπαίδευση για την Αειφορία.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο για την ΠΕ/Εκπαίδευση για την Αειφορία θα συνεδριάζει για τον προγραμματισμό των δράσεων της σχολικής χρονιάς τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την έναρξη της και σε συνεργασία με το Αυτοτελές Τμήμα ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία θα εκδίδει την ετήσια εγκύκλιο δράσεων Εκπαίδευσης για την Αειφορία. Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές με θέμα την πορεία υλοποίησης του στρατηγικού σχεδιασμού και τον επανασχεδιασμό του. Πρωτοβουλία για τη σύγκληση συνεδρίασης του Συμβουλίου μπορεί να πάρει ο Πρόεδρος του ή ο/η προϊστάμενος/η του Αυτοτελούς Τμήματος Εκπαίδευσης για την Αειφορία ή το 1/3 των μελών του.

Ε. Η ΠΕ/ΕΑ στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Ορισμός: Το αειφόρο σχολείο

Η ΠΕ/ΕΑ προωθεί το μετασχηματισμό του σχολείου σε αειφόρο. Αυτό σημαίνει αλλαγές στο σύνολο του σχολείου δηλ. την κουλτούρα του, τη δομή και τη λειτουργία του σε όλες τις διαστάσεις (παιδαγωγική, κοινωνική/οργανωσιακή, τεχνική/οικονομική)

στην κατεύθυνση της αειφορίας. *Λέξεις κλειδιά:* συνεργασία, συλλογικότητα, δημοκρατία, αξίες της αειφορίας, ποιότητα, ικανότητες-δεξιότητες, κριτική σκέψη, δράση στη μάθηση και την κοινωνία, πολιτειότητα, ανοικτότητα στη κοινότητα, καινοτομία, βιωματικές-επικοινωνιακές-ενεργητικές-αλληλεπιδραστικές-συνεργατικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία και τη μάθηση, διεπιστημονικές-συστημικές και διαθεματικές προσεγγίσεις της γνώσης.

1. Αειφόρο Εκπαιδευτικό Σχέδιο (ΑΕΣ) Σχολείου

Στην προσπάθεια μετασχηματισμού του σχολείου σε αειφόρο, κάθε σχολείο σε ειδική παιδαγωγική συνεδρία τρεις φορές τον χρόνο (στην αρχή, στη μέση και στο τέλος του σχολικού έτους) διαμορφώνει το δικό του Αειφόρο Εκπαιδευτικό Σχέδιο (ΑΕΣ) που αντιστοιχεί και στις 3 διαστάσεις του αειφόρου σχολείου κατά τρόπο ευέλικτο και σύμφωνα με το πλαίσιο της ΠΕ/ΕΑ, τις ειδικές συνθήκες, τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της σχολικής ζωής. Στη συνεδρίαση συζητούνται και αποφασίζονται όλες οι δράσεις και τα προγράμματα οι οποίες θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους (στην πρώτη συνεδρία), η πορεία εξέλιξης τους (στη δεύτερη συνεδρία) και ο απολογισμός του ΑΕΣ (στην τρίτη συνεδρία). Οι μαθητές, μετά από πρόσκληση του συλλόγου διδασκόντων, συμμετέχουν στη διαμόρφωση του ΑΕΣ με τις δικές τους προτάσεις. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του ΑΕΣ αφορά το κάθε σχολείο ξεχωριστά και ιδανικά απαιτεί τη συλλογική και συνολική εμπλοκή του συνόλου των εκπαιδευτικών και των μαθητών.

Οι Διευθυντές/Προϊστάμενοι των σχολικών μονάδων, οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές και το λοιπό προσωπικό του σχολείου συνεργάζονται και στον προγραμματισμό και την υλοποίηση του ΑΕΣ υποστηρίζονται από τις δομές ΓΥΠΕΑ μέσω των Υπευθύνων ΠΕ/ΕΑ και από τα ΚΠΕΑ στην περίπτωση προγραμμάτων και δράσεων που περιλαμβάνουν συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα ή σε δίκτυα ΚΠΕΑ. Ο στρατηγικός στόχος είναι η μετεξέλιξη του σχολείου σταδιακά σε αειφόρο σχολείο.

Στο πλαίσιο του ΑΕΣ προτείνουμε:

1.1. Δράσεις διδακτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος
- εμπλουτισμός της διδασκαλίας με την εισαγωγή της ΠΕ/ΕΑ στα διαφορά μαθήματα και εστίαση σε τοπικές παραμέτρους.

1.2. Προγράμματα

- *Προγράμματα ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΠΕΑ)* τα οποία ακολουθούν το πλαίσιο βασικών αρχών, τη θεματολογία και τη μεθοδολογία της ΕΑ και περιγράφονται αναλυτικά από το ΕΣΠΕΑ στις αρχές κάθε σχολικού έτους. Συμπεριλαμβάνονται επίσης και ευρωπαϊκά προγράμματα που ακολουθούν το πλαίσιο της ΠΕ/ΕΑ. Τα ΠΕΑ ξεκινούν τον Οκτώβριο και εκτείνονται μέχρι το Μάιο κάθε σχολικού έτους. Η θεματολογία των προγραμμάτων αντλείται από

περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα που απασχολούν τις τοπικές και γενικότερα τις σύγχρονες κοινωνίες και χρειάζεται να επιλυθούν με γνώμονα την αειφορία. Επίσης προγράμματα που αφορούν την αλλαγή στη δομή και τη λειτουργία του σχολείου σε όλα τα επίπεδα.

- *Θεματικά Προγράμματα (ΘΠ)* τα οποία είναι επίσης πολύμηνα προγράμματα που δεν εντάσσονται στα ΠΕΑ, αλλά συμβάλουν στη συγκρότηση και συνοχή του αειφόρου σχολείου.
- *Μικρότερης διάρκειας προγράμματα, μαθητικές δραστηριότητες - αυτοτελείς δράσεις μετασχηματισμού του σχολείου προς αειφόρο (π.χ. ανακύκλωση χαρτιού στα σχολεία, διαμόρφωση μίας σχολικής αίθουσας, δράσεις σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία κ.λπ.).*

Για την διευκόλυνση της υλοποίησης των προγραμμάτων στα σχολεία προτείνουμε **την εφαρμογή της ευέλικτης ζώνης** σε όλες τις τάξεις και βαθμίδες Εκπαίδευσης, στην Α΄θμια δώωρη και υποχρεωτική ενώ στην Β΄θμια (Γυμνάσια, ΓΕΛ, ΕΠΑΛ) δώωρη και εθελοντική για μαθητές και εκπαιδευτικούς. Όσοι μαθητές δεν επιθυμούν να συμμετέχουν αποχωρούν από το σχολείο μετά τη λήξη του διδακτικού ωραρίου.

Τα προγράμματα μπορούν να υλοποιούνται είτε στην ευέλικτη ζώνη, εφόσον υπάρχει, είτε διαθεματικά εντός του αναλυτικού προγράμματος είτε εκτός ωρολογίου προγράμματος σε όποια σχολική μονάδα υπάρχει δυνατότητα παραμονής των μαθητών μετά τη λήξη του σχολικού ωραρίου, με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και τη σύμφωνη γνώμη των γονέων. Το περιεχόμενό τους συνδιαμορφώνεται από μαθητές και εκπαιδευτικούς και ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους. Στη Δευτεροβάθμια δικαίωμα να αναλάβουν ή να συμμετέχουν σε προγράμματα έχουν οι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων και προτείνεται να συμπληρώνουν το διδακτικό τους ωράριο με (έως) 2 διδακτικές ώρες. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των προγραμμάτων (όπως αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε κάθε πρόγραμμα, αριθμός προγραμμάτων που μπορεί να υλοποιεί ο κάθε εκπαιδευτικός κ.λπ.) ρυθμίζονται με Υπουργικές αποφάσεις και κανονιστικές εγκυκλίους.

Συγκεκριμένα τα προγράμματα μπορούν να υλοποιούνται με τους παρακάτω τρόπους:

Στο Νηπιαγωγείο

Διαθεματικά στο πλαίσιο του ωρολογίου προγράμματος,

Στο Δημοτικό:

Η πρόταση της ομάδας εργασίας είναι η επαναφορά της ευέλικτης ζώνης σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού (πρόταση 1). Κατατίθεται όμως και εναλλακτική πρόταση η οποία βασίζεται στην υφιστάμενη κατάσταση (πρόταση 2).

Πρόταση 1: Η ευέλικτη ζώνη θεσμοθετείται για όλες τις τάξεις του Δημοτικού σχολείου τις δύο τελευταίες ώρες (είτε συνεχόμενες σε μία ημέρα είτε μία και μία ώρα σε δύο ημέρες). Οι μαθητές συγκροτούν μικτές (ανά 2 συνεχόμενες τάξεις) ομάδες των 25 παιδιών (περίπου) ή τόσων μαθητών ώστε να δημιουργηθούν τόσες ομάδες όσα και τα τμήματα των δύο τάξεων από τις οποίες προέρχονται οι μαθητές. Ειδικά, στις Ε' και ΣΤ' τάξεις προτείνεται η λειτουργία Ομίλων όπου οι μαθητές μπορούν να συνδιαμορφώνουν από κοινού με τους εκπαιδευτικούς τη θεματολογία και να επιλέγουν τη συμμετοχή τους σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά τους και τις δυνατότητές τους. Κάθε όμιλος αποτελείται από 15 έως 25 μαθητές. Σε περίπτωση αυξημένου ενδιαφέροντος σε ένα θέμα οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί των ομίλων θα πρέπει ή να δημιουργήσουν ένα όμιλο με αντίστοιχη θεματολογία ή να επαναπροσδιορίζουν το θέμα που συγκέντρωσε το λιγότερο ενδιαφέρον από τους μαθητές.

Πρόταση 2: Η ευέλικτη ζώνη ισχύει για τις Α' έως Δ' τάξεις του Δημοτικού σχολείου και πραγματοποιείται τις δύο τελευταίες ώρες (είτε συνεχόμενες σε μία ημέρα είτε μία και μία ώρα σε δύο ημέρες). Οι μαθητές από την Α' έως Δ' Δημοτικού συγκροτούν μικτές (ανά 2 συνεχόμενες τάξεις) ομάδες των 25 παιδιών (περίπου) ή τόσων μαθητών ώστε να δημιουργηθούν τόσες ομάδες όσα και τα τμήματα των δύο τάξεων από τις οποίες προέρχονται οι μαθητές. Στην Ε' και στην ΣΤ' τάξη υλοποιούνται προγράμματα διαθεματικά στο πλαίσιο της διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων, σε συμφωνία με τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών, προεκτείνοντας το περιεχόμενο συγκεκριμένων θεματικών εννοιήτων ή συνδυάζοντας περισσότερα από ένα γνωστικά αντικείμενα, προκειμένου να διερευνηθούν όλες οι πτυχές του θέματος που διαπραγματεύεται η μαθητική ομάδα.

Οι εκπαιδευτικοί που έχουν αναλάβει πρόγραμμα ή /και δράσεις στην πρωινή λειτουργία του σχολείου έχουν τη δυνατότητα να το προεκτείνουν και στο Ολοήμερο Σχολείο. Στο ολοήμερο σχολείο υπάρχει η δυνατότητα να υλοποιούνται αυτόνομα προγράμματα και δράσεις με τις μικτές ομάδες των μαθητών του ολοήμερου.

Στη Β/θμια Εκπαίδευση:

Στα Γυμνάσια και τα Λύκεια (ΓΕΛ και ΕΠΑΛ) αξιοποιούνται οι δύο τελευταίες ώρες μίας ημέρας της εβδομάδας (Ευέλικτη Ζώνη) με απόφαση της σχολικής μονάδας. Σε όλες τις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μπορούν να αξιοποιηθούν και οι ώρες ανοικτών προγραμμάτων όπως οι ερευνητικές εργασίες, θεματικές εβδομάδες κ.λπ. Επίσης μπορούν να διαμορφώνονται διαθεματικά προγράμματα στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος με συνεργασία διαφορετικών ειδικοτήτων. Ειδικά, στα Ειδικά Σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης τα προγράμματα υλοποιούνται διαθεματικά στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος ή ορίζονται ώρες ΕΖ με απόφαση της σχολικής μονάδας.

Επισημαίνεται ότι η ΕΖ θα πρέπει να αξιοποιείται αποκλειστικά και μόνο για δραστηριότητες με έμφαση στην ΕΑ κι όχι για ολοκλήρωση των γνωστικών αντικειμένων.

Επίσης:

- Οι ολιγόωρες επισκέψεις ή δράσεις μαθητών εκτός σχολικού χώρου (στην πόλη/χωριό/γειτονιά του σχολείου) υλοποιούνται με την ενημέρωση του συλλόγου διδασκόντων και τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή του σχολείου, μετά τη συγκατάθεση των γονέων των μαθητών και καταγράφονται στο ημερολόγιο του σχολείου.
- Η συνεργασία και η πρόσκληση εγκεκριμένων εθνικών φορέων από το ΥΠΠΕΘ ή τοπικών φορέων από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης ή φυσικών προσώπων αποφασίζεται από το σύλλογο διδασκόντων του σχολείου.

2. Υποστηρικτικές Δομές

2α. Γραφείο Υποστήριξης Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΓΥΠΕΑ)

Δομή και λειτουργία

Σε κάθε Διεύθυνση Εκπαίδευσης (ΔΕ) ιδρύεται Γραφείο Υποστήριξης ΠΕ/ΕΑ (ΓΥΠΕΑ). Οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης διαθέτουν χώρο για τη στέγαση των ΓΥΠΕΑ και γραμματειακή υποστήριξη όπου κρίνεται απαραίτητη.

Σκοπός των ΓΥΠΕΑ είναι η προώθηση της ΠΕ/ΕΑ στα σχολεία και συγκεκριμένα η υποστήριξη των σχολείων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του Αειφόρου Εκπαιδευτικού Σχεδίου (ΑΕΣ) και γενικότερα στην κατεύθυνση του μετασχηματισμού τους σε αειφόρα.

Το ΓΥΠΕΑ στελεχώνεται, έπειτα από προκήρυξη, με 1-3 μόνιμους εκπαιδευτικούς οποιασδήποτε ειδικότητας (ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών κάθε Διεύθυνσης και τη γεωγραφική θέση) οι οποίοι ονομάζονται Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΥΠΕΑ). Σε κάθε ΓΥΠΕΑ οι Υπεύθυνοι ΠΕ/ΕΑ συνεργάζονται, ανταλλάσσουν ιδέες, αναπτύσσουν κοινές δράσεις οι οποίες συναποφασίζονται και υλοποιούνται αναλόγως.

Στο πλαίσιο αυτό τα ΓΥΠΕΑ μέσω των ΥΠΕΑ υποστηρίζουν το Αειφόρο Εκπαιδευτικό Σχέδιο των σχολείων και ειδικότερα:

1. Εμπλουτισμός της διδασκαλίας με την εισαγωγή της ΠΕ/ΕΑ στα διάφορα μαθήματα.
2. Προγράμματα
 - Προγράμματα ΠΕ/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΠΕΑ)
 - Θεματικά Προγράμματα (ΘΠ)

- Μικρότερης διάρκειας προγράμματα, μαθητικές δραστηριότητες - αυτοτελείς δράσεις μετασχηματισμού του σχολείου προς αειφόρο

Οι προτάσεις των σχολείων υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατευθείαν στο ΓΥΠΕΑ.

Καθήκοντα Υπεύθυνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΥΠΕΑ)

Οι Υπεύθυνοι ΠΕ/ΕΑ διασφαλίζουν τη λειτουργία του ΓΥΠΕΑ όπως περιγράφεται παραπάνω και υποστηρίζουν τα σχολεία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΑΕΣ. Ειδικότερα:

- Ενημερώνουν τους Διευθυντές σχολικών μονάδων και τους εκπαιδευτικούς της Διεύθυνσής τους για το ΑΕΣ.
- Καταγράφουν, ταξινομούν και δημοσιοποιούν τις προτάσεις των σχολικών μονάδων που κατατίθενται στο ΓΥΠΕΑ.
- Επικοινωνούν, επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες για την υποστήριξη του ΑΕΣ και την ενημέρωση σχετικά με τις δυνατότητες συνεργασιών με ΚΠΕΑ και άλλους φορείς.
- Επικοινωνούν με τους εκπαιδευτικούς των σχολείων της Διεύθυνσής τους, επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες για την ενημέρωση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και υποστήριξη του σχεδιασμού και της πορείας υλοποίησης του ΑΕΣ στα σχολεία, συνδιαλέγονται με τους εκπαιδευτικούς και τις μαθητικές ομάδες (υποστηρίζουν τους εκπαιδευτικούς σε θέματα μεθοδολογίας κ.ά., συμβάλλουν στην επίλυση ζητημάτων που προκύπτουν, διαγιγνώσκουν αν υλοποιείται ή όχι το πρόγραμμα κ.λπ.).
- Υλοποιούν δειγματικές διδασκαλίες στο πλαίσιο των προγραμμάτων και των λοιπών δράσεων σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων που το επιθυμούν ή συμμετέχουν στην υλοποίηση ενός ΠΕΑ σε ένα σχολείο της επιλογής τους.
- Διερευνούν τις ανάγκες επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της Διεύθυνσής τους και οργανώνουν ενημερωτικές και επιμορφωτικές συναντήσεις. Επίσης επιμορφώνουν τους διευθυντές όσων σχολείων ενδιαφέρονται σχετικά με το ΑΕΣ.
- Συγκροτούν «κοινότητες πρακτικής» και «κοινότητες μάθησης» σχετικά με την ΠΕ/ΕΑ, το αειφόρο σχολείο και το ΑΕΣ, ενισχύουν και προωθούν τη δημιουργία μικτών ομάδων αλληλοεπιμόρφωσης εκπαιδευτικών (με ελάχιστη ή μεγάλη εμπειρία στην ΠΕ/ΕΑ) έτσι ώστε μέσα από οργανωμένες συναντήσεις, κοινές δράσεις και κοινωνικά μέσα δικτύωσης να αναπτύσσεται η συνεργασία, η ανταλλαγή ιδεών και η εξελιγή τους με προσανατολισμό την ΕΑ.
- Διαμορφώνουν και συντονίζουν θεματικά ή/και μεθοδολογικά, τοπικά ή περιφερειακά δίκτυα ή/και κοινές δράσεις σχολείων και ομάδων εκπαιδευτικών.

- Συμμετέχουν στην ΣΕΠΕΑ και συνεργάζονται με τα ΚΠΕΑ για τον προγραμματισμό, τον συντονισμό και την υλοποίηση κοινών δράσεων.
- Καταρτίζουν πίνακες με σειρά προτεραιότητας των σχολικών ομάδων της Διεύθυνσής τους που αιτούνται την παρακολούθηση προγράμματος σε ΚΠΕΑ και υποστηρίζουν τα προγράμματα των σχολικών ομάδων στη φάση υλοποίησής τους στο σχολείο.
- Πιο συγκεκριμένα συνεργάζονται με τα ΚΠΕΑ και τις σχολικές ομάδες για την προετοιμασία της εκπαιδευτικής επίσκεψης στα ΚΠΕΑ και για την επέκταση/ανατροφοδότηση μετά από την εκπαιδευτική επίσκεψη σε αυτό.
- Καταρτίζουν πίνακες με σειρά προτεραιότητας των εκπαιδευτικών της Διεύθυνσής τους που αιτούνται την παρακολούθηση σεμιναρίου επιμόρφωσης σε ΚΠΕΑ.
- Αξιολογούν το έργο των σχολείων που υποστηρίζεται από το ΓΥΠΕΑ και εκδίδουν συγκεντρωτικές βεβαιώσεις ανά σχολική μονάδα με αναφορά των ονομάτων των εκπαιδευτικών που το υποστήριξαν.
- Διοργανώνουν εκδηλώσεις διάχυσης του έργου των σχολείων της Διεύθυνσής τους.
- Αποστέλλουν τα απολογιστικά στοιχεία του ΓΥΠΕΑ στο ΥΠΠΕΘ και τα δημοσιοποιούν στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης.
- Συνδιοργανώνουν δράσεις και εκδηλώσεις που συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη για την τοπική κοινωνία σε συνεργασία με σχολεία της περιοχής ευθύνης τους και με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Στελέχωση

Ως υποψήφιοι για τις θέσεις Υπευθύνων του άρθρου 1 επιλέγονται μόνιμοι εκπαιδευτικοί, όλων των κλάδων, που υπηρετούν στην Α/θμια ή στη Β/θμια εκπαίδευση, με συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία έξι (6) ετών, από τα οποία τα τέσσερα (4), τουλάχιστον, έτη αποτελούν διδακτική υπηρεσία στα σχολεία της οικείας βαθμίδας. Ειδικά για την Πρωτοβάθμια, στην περίπτωση των ειδικοτήτων, να προσμετρηθεί και η διδακτική τους υπηρεσία στην Δευτεροβάθμια. Η θητεία είναι 4 χρόνια και δύναται να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Π.Ε.Θ.).

Δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής όσοι εκπαιδευτικοί κατέχουν θέση στελέχους με θητεία, όσοι βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια, καθώς και όσοι εκπαιδευτικοί συνταξιοδοτούνται αυτοδίκαια κατά το χρόνο της τετραετούς θητείας.

Αρμόδιο όργανο για την επιλογή των Υπευθύνων ΠΕ/ΕΑ που προβλέπονται στο άρθρο 1 είναι ειδική επιστημονική επιτροπή η οποία συστήνεται στην αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης με απόφαση του Υπουργού Παιδείας κατόπιν εισήγησης του Επιστημονικού Συμβουλίου ΠΕ/ΕΑ (ΕΣΠΕΑ). Η αρμόδια επιστημονική

επιτροπή απαρτίζεται από ένα Μέλος ΔΕΠ με γνωστικό αντικείμενο ΠΕ ή ΕΑ, τον Περιφερειακό Διευθυντή, τον Προϊστάμενο Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον αντίστοιχο, για τις υποψηφιότητες της κάθε Διεύθυνσης, Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Αμέσως μετά την τοποθέτηση τους και την ανάληψη υπηρεσίας παρακολουθούν εισαγωγική επιμόρφωση σε θέματα τα οποία άπτονται του έργου τους καθώς και περιοδική επιμόρφωση κατά την διάρκεια της θητείας τους που οργανώνονται κεντρικά από το ΕΣΠΕΑ.

Ο κάθε υποψήφιος δύναται να υποβάλει υποψηφιότητα για τη θέση του ΥΠΕΑ σε έως τρεις (3) Διευθύνσεις (Διεύθυνση της οργανικής θέσης, μία εντός Περιφερειακής Διεύθυνσης στην οποία ανήκει και μία εκτός).

Οι Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΥΠΕΑ) κατατάσσονται στα στελέχη εκπαίδευσης και δικαιούνται επίδομα θέσης ευθύνης. Η υπηρεσία σε ΥΠΕΑ προσμετράται ως διοικητική και διδακτική σε τύπο σχολικής μονάδας αντίστοιχης με την οργανική θέση του εκπαιδευτικού και λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική θέση. Ως μόρια μετάθεσης για τους εκπαιδευτικούς υπολογίζονται τα μόρια της πλησιέστερης σχολικής μονάδας στην έδρα του ΥΠΕΑ.

Οι εκπαιδευτικοί έχουν δικαίωμα να υπηρετήσουν δύο συνεχόμενες θητείες ως ΥΠΕΑ. Δικαίωμα αίτησης για την ίδια θέση έχουν μετά την παρέλευση μίας θητείας. Ειδικά για την πρώτη φορά εφαρμογής του ορίου θητειών οι ήδη υπηρετούντες μπορούν να αιτηθούν τη θέση στην οποία υπηρετούν ανεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας σε αυτήν.

Χρόνος και ωράριο λειτουργίας

Τα ΥΠΕΑ λειτουργούν και οι ΥΠΕΑ εργάζονται από την 1η Σεπτεμβρίου μέχρι τη 10η Ιουλίου κάθε σχολικού έτους, εξαιρουμένων των διακοπών Χριστουγέννων και Πάσχα και των επισήμων αργιών, με το νόμιμο ανώτατο ωράριο εβδομαδιαίας εργασίας. Με έγκριση του Προϊσταμένου της οικείας Διεύθυνσης κατανέμουν το ωράριό τους ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας και της εκτέλεσης των καθηκόντων τους ανάμεσα α) στο ΥΠΕΑ της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, β) σε επισκέψεις στα σχολεία, γ) σε επιμορφωτικές – ενημερωτικές δράσεις και δ) σε επισκέψεις σε φορείς για την προώθηση συνεργασιών.

Οι ΥΠΕΑ υποχρεούνται να τηρούν ημερολόγιο κίνησης για τις δραστηριότητες τους εκτός γραφείου το οποίο θεωρείται κάθε μήνα από τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Επίσης συντάσσουν σχέδιο δράσης και αντίστοιχο προγραμματισμό σε τοπικό επίπεδο με στόχους ανά τρίμηνο το οποίο υποβάλλεται στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

Προβλέπεται κάλυψη των εξόδων που προκύπτουν από την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Αριθμός και κατανομή υπευθύνων

Ύστερα από επιλογή, τοποθετούνται με απόσταση:

1. Σε κάθε μία από τις Δ/νσεις Α/θμιας Εκπ/σης και Β/θμιας Εκ/σης Α' Αθήνας, Αν. Θεσσαλονίκης, Δυτ. Θεσσαλονίκης, Β' Αθήνας, Γ' Αθήνας, Δ' Αθήνας, Ανατολικής Αττικής και Πειραιά τρεις (3) Υπεύθυνοι ΠΕ/ΕΑ (ΥΠΕΑ).
2. Σε κάθε μία από τις Δ/νσεις Α/θμιας Εκπ/σης και Β/θμιας Εκ/σης Αχαΐας, Ηράκλειου Κρήτης, Λάρισας, Δωδεκανήσων και Κυκλάδων δύο (2) ΥΠΕΑ.
3. Σε κάθε μία από τις Δ/νσεις Α/θμιας Εκπ/σης και Β/θμιας Εκ/σης Εύβοιας, Αιτωλοακαρνανίας, Μαγνησίας, Δυτ. Αττικής, Χανίων, Κοζάνης, Ημαθίας, Κορινθίας, Ιωαννίνων, Σερρών, Ηλείας, Πέλλας, Μεσσηνίας, Πιερίας, Έβρου, Φθιώτιδας, Καβάλας, Ξάνθης, Τρικάλων, Χαλκιδικής, Κέρκυρας, Λέσβου, Βοιωτίας, Καρδίτσας, Ρεθύμνου, Ροδόπης, Αργολίδας, Δράμας και Λασιθίου ένας (1) ΥΠΕΑ.
4. Στις Δ/νσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης Λακωνίας, Αρκαδίας, Κιλκίς, Άρτας, Πρέβεζας, Χίου, Φλώρινας, Ζακύνθου, Καστοριάς, Θεσπρωτίας, Κεφαλονιάς, Σάμου, Φωκίδας, Λευκάδας, Γρεβενών και Ευρυτανίας ένας κοινός (1) ΥΠΕΑ για τα σχολεία Αθμιας και Βθμιας Εκπαίδευσης.

2β. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την Αειφορία

Τι είναι

Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΚΠΕΑ) είναι ένα δίκτυο αποκεντρωμένων αιεφόρων δημόσιων εκπαιδευτικών δομών του ΥΠΠΕΘ, με αντικείμενο την εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία. Αποτελούν σχολικές μονάδες ειδικού τύπου.

Συνιστούν πρότυπους οργανισμούς μάθησης, παρέχοντας παράδειγμα λειτουργίας κοινοτήτων μάθησης και πρακτικής, χώρους κοινωνικής μάθησης και διαβούλευσης σε τοπικά ζητήματα αειφορίας και κόμβους διασύνδεσης ανάμεσα στην εκπαιδευτική κοινότητα και την τοπική κοινωνία. Η εκπαιδευτική λειτουργία τους καθορίζεται από το ΥΠΠΕΘ και διοικητικά υπάγονται στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης της Περιφέρειας που έχει την έδρα του το κάθε ΚΠΕΑ.

Πώς ιδρύονται

Τα ΚΠΕΑ ιδρύονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΘ μετά από πρόταση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού. Λειτουργούν σε κτηριακές εγκαταστάσεις, τη χρήση των οποίων παραχωρεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση στο ΥΠΠΕΘ για 15 τουλάχιστον χρόνια με πρόβλεψη ανανέωσης. Για τον σκοπό αυτό υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του ΥΠΠΕΘ και του ΟΤΑ, που αφορά στην παραχώρηση των χώρων και τις άλλες υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων φορέων. Οι απαιτούμενες κτηριακές εγκα-

ταστάσεις (χώροι, αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσες εργαστηρίων, γραφεία κ.ά.), καθώς και ο απαιτούμενος εξοπλισμός καθορίζεται από το ΥΠΠΕΘ και περιγράφονται σε σχετική Υπουργική Απόφαση.

Αποστολή – έργο των ΚΠΕΑ

Σκοπός των ΚΠΕΑ είναι η ανάπτυξη, προώθηση και υλοποίηση της ΠΕ/ΕΑ για την επίτευξη της αειφορίας, και η υποστήριξη των σχολείων στο μετασχηματισμό τους σε αειφόρα.

Στο πλαίσιο αυτό τα ΚΠΕΑ έχουν ως αποστολή:

- α) Την ανάπτυξη και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για μαθητές, εκπαιδευτικούς, πολίτες στις εγκαταστάσεις των ΚΠΕΑ, σε επιλεγμένα πεδία και κατ'εξαίρεση στα σχολεία. Η θεματολογία των προγραμμάτων αντλείται από περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα που απασχολούν τις τοπικές και γενικότερα τις σύγχρονες κοινωνίες και χρειάζεται να επιλυθούν με γνώμονα την αειφορία. Ενδεικτικά: τα περιβαλλοντικά ζητήματα, τα παραγωγικά και καταναλωτικά πρότυπα, η φτώχεια, η διαχείριση των φυσικών πόρων, η ειρήνη, η δημοκρατία και η διακυβέρνηση, η κοινωνική και περιβαλλοντική δικαιοσύνη, η ασφάλεια, η μετανάστευση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η υγεία (προσωπική και κοινοτική), η διατροφή, η ισότητα των φύλων, η διατήρηση της πολιτισμικής ποικιλότητας και κληρονομιάς, η αγροτική και αστική ανάπτυξη, η ευθύνη των επιχειρήσεων κ.ά.
- β) Τα ΚΠΕΑ σχεδιάζουν και υλοποιούν εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κάθε σχολείο πρέπει να μεριμνά, σε συνεργασία με τον ΥΠΕΑ και το προσωπικό του ΚΠΕΑ, ώστε το πρόγραμμα που θα υλοποιήσει να εντάσσεται με τρόπο λειτουργικό και παιδαγωγικά ολοκληρωμένο στο ΑΕΣ του σχολείου. Η παιδαγωγική ομάδα των ΚΠΕΑ, οι εκπαιδευτικοί που συντονίζουν προγράμματα ΠΕ/ΕΑ, οι ΥΠΕΑ και οι μαθητές που συμμετέχουν συνεργάζονται πριν την εκπαιδευτική επίσκεψη, κατά τη διάρκεια και μετά την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος του ΚΠΕΑ έτσι ώστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΚΠΕΑ να ανταποκρίνεται και να καλύπτει τις εκπαιδευτικές ανάγκες και το ΑΕΣ του συγκεκριμένου σχολείου. Τα προγράμματα των ΚΠΕΑ θα πρέπει επίσης να χαρακτηρίζονται από την αναγκαία ευελιξία και προσαρμοστικότητα των επιμέρους εκπαιδευτικών στόχων που θέτει κάθε σχολείο που συμμετέχει σε κάποιο από αυτά. Το στάδιο υλοποίησης ενός προγράμματος στο ΚΠΕΑ μπορεί να έχει μονοήμερη (7 διδακτικές ώρες), διήμερη (14 διδακτικές ώρες) ή τριήμερη (21 διδακτικές ώρες) διάρκεια. Κάθε ΚΠΕΑ έχει προγράμματα που απαιτούν τόσο μονοήμερη, όσο και πολυήμερη φάση υλοποίησης στο ΚΠΕΑ. Κάθε έτος τα προγράμματα και οι δράσεις των ΚΠΕΑ βελτιώνονται με βάση την αξιολόγηση και εμπλουτίζονται -ανανεώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

- γ) Την στήριξη των σχολείων στην πορεία τους προς αειφόρα σε συνεργασία με τα ΓΥΠΕΑ.
- ε) Την παραγωγή και τη διάθεση εκπαιδευτικού υλικού στις σχολικές μονάδες και την κοινότητα σε έντυπη ή/και ψηφιακή μορφή.
- στ) Την ανάπτυξη επιμορφωτικών προγραμμάτων και την παροχή επιμόρφωσης σε εκπαιδευτικούς, ομάδες ενηλίκων και γενικότερα πολίτες είτε δια ζώσης είτε εξ αποστάσεως είτε μικτών. Οι όροι και οι προϋποθέσεις σχεδιασμού και έγκρισης υλοποίησης των επιμορφωτικών δράσεων περιγράφονται σε ΥΑ που εκδίδεται για τον σκοπό αυτό.
- ζ) Την ανάπτυξη και την παροχή προγραμμάτων δια βίου μάθησης.
- η) Την ανάπτυξη, συντονισμό και συμμετοχή σε τοπικά, περιφερειακά, εθνικά σχολικά δίκτυα ΠΕ/ΕΑ θεματικά ή μεθοδολογικά. Προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία των εθνικών δικτύων: α) η πιλοτική λειτουργία του για διάστημα δύο (2) ετών ως περιφερειακό β) η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού του συντονιστικού ΚΠΕΑ για το δίκτυο εντός των δύο ετών της πιλοτικής λειτουργίας του γ) η δημιουργία ηλεκτρονικής κοινότητας μάθησης και η ύπαρξη ηλεκτρονικού χώρου επικοινωνίας και διαλόγου των συμμετεχόντων σχολείων δ) η δημιουργία αποθετηρίου για την συγκέντρωση όλων των στοιχείων και των καλών πρακτικών που προκύπτουν από τη λειτουργία του δικτύου.
- θ) Τη συνεργασία των ΚΠΕΑ με σχολεία και γενικότερα δομές εκπαίδευσης, με την κοινότητα και δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- ια) Τη διάθεση των υποδομών τους (χώροι προβολών, εργαστήρια, εξοπλισμός, βιβλιοθήκη, υλικό πολυμέσων κ.ά.) αφενός σε σχολικές και εκπαιδευτικές ομάδες για την υλοποίηση σχετικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων, αφετέρου στην τοπική κοινωνία για την υλοποίηση σχετικών (ΠΕ/ΕΑ) δραστηριοτήτων.
- ιβ) Τη συνεργασία με ΑΕΙ και ΤΕΙ για σχετικές ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Στελέχωση

Σε κάθε ΚΠΕΑ αποσπώνται για τη στελέχωσή του συνολικά έξι (6) εκπαιδευτικοί, που αποτελούν την Παιδαγωγική Ομάδα του ΚΠΕΑ, για θητεία 4 χρόνων, η οποία δύναται να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Π.Ε.Θ.).

Σε κάθε ΚΠΕΑ ο/η εκπαιδευτικός ο οποίος συγκεντρώνει τις περισσότερες αξιολογικές μονάδες κατά τη διαδικασία στελέχωσης και έχει αιτηθεί τη θέση ορίζεται ως Δ/ντης του ΚΠΕΑ. Ορίζεται Αναπληρωτής Διευθυντής σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσιούπαλληλικού κώδικα.

Προκειμένου να διασφαλισθεί ο διεπιστημονικός χαρακτήρας της σύνθεσης της Παιδαγωγικής Ομάδας τα ΚΠΕΑ στελεχώνονται από τρεις (3) εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τρεις (3) Πρωτοβάθμιας εκ των οποίων τουλάχιστον ο ένας (1) ειδικότητας ΠΕ70 ή ΠΕ60 Σε περίπτωση που δεν έχουν αιτηθεί εκπαιδευτικοί κλάδων ΠΕ70 και ΠΕ60 οι θέσεις πληρώνονται από εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για τη θέση του Διευθυντή ΚΠΕΑ έχουν μόνιμοι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με εκπαιδευτική υπηρεσία οκτώ ετών (8) εκ των οποίων τα έξι (6) τουλάχιστον έτη έχουν ασκήσει διδακτικά καθήκοντα, ενώ για μέλη της Παιδαγωγικής Ομάδας των ΚΠΕΑ δικαίωμα υποβολής έχουν οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με εκπαιδευτική υπηρεσία τεσσάρων ετών (4) εκ των οποίων τα δύο (2) τουλάχιστον έτη έχουν ασκήσει διδακτικά καθήκοντα.

Κάθε εκπαιδευτικός έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση σε έως τρεις (3) ΚΠΕΑ.

Δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής όσοι εκπαιδευτικοί κατέχουν θέση στελέχους με θητεία, όσοι βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια, καθώς και όσοι εκπαιδευτικοί συνταξιοδοτούνται αυτοδίκαια κατά το χρόνο της τετραετούς θητείας

Η επιλογή των εκπαιδευτικών των ΚΠΕΑ γίνεται από ειδικές επιστημονικές επιτροπές οι οποίες συστήνονται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης με απόφαση του Υπουργού Παιδείας. Οι επιστημονικές επιτροπές απαρτίζονται από ένα Μέλος ΔΕΠ με γνωστικό αντικείμενο ΠΕ ή ΕΑ, τον Περιφερειακό Διευθυντή και τον Προϊστάμενο Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Δ/σης Εκπ/σης.

Αμέσως μετά την τοποθέτησή τους και την ανάληψη υπηρεσίας οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν εισαγωγική επιμόρφωση σε θέματα που άπτονται του έργου των ΚΠΕΑ, καθώς και περιοδική επιμόρφωση κατά την διάρκεια της θητείας τους που οργανώνονται κεντρικά από το ΕΣΠΕΑ.

Η υπηρεσία σε ΚΠΕΑ προσμετράται και μοριοδοτείται ως διδακτική, σε τύπο Σχολικής Μονάδας αντίστοιχης με την οργανική θέση του εκπαιδευτικού και λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική θέση. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε ΚΠΕΑ λαμβάνουν τις μονάδες συνθηκών διαβίωσης της πλησιέστερης σχολικής μονάδας προς το ΚΠΕΑ στο οποίο αποσπώνται και θεμελιώνουν δικαίωμα μετάθεσης. Η υπηρεσία σε θέση Διευθυντή ΚΠΕΑ προσμετράται και ως διοικητική. Ο διευθυντής του ΚΠΕΑ πέραν των τακτικών αποδοχών του, λαμβάνει επίδομα θέσης που αντιστοιχεί στο επίδομα θέσης των Διευθυντών Γυμνασίων του τυπικού συστήματος εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευτικοί έχουν δικαίωμα να υπηρετήσουν δύο συνεχόμενες θητείες σε ΚΠΕΑ. Δικαίωμα αίτησης για την ίδια θέση έχουν μετά την παρέλευση μίας θητείας.

Ειδικά για την πρώτη φορά εφαρμογής του ορίου θητειών οι ήδη υπηρετούντες μπορούν να αιτηθούν εκ νέου θητεία οποιαδήποτε θέση του ΚΠΕΑ ανεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας σε αυτήν.

Καθήκοντα Διευθυντή

I. Άσκηση διοικητικού και οργανωτικού έργου

Ο Διευθυντής ΚΠΕΑ εκπροσωπεί το ΚΠΕΑ και μεριμνά για:

- Την προώθηση και υλοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής στον τομέα ευθύνης του ΚΠΕΑ.
- Την τήρηση των διαδικασιών και των χρονοδιαγραμμάτων που θέτει το ΥΠΠΕΘ (επιτελική δομή), ο εκάστοτε φορέας χρηματοδότησης του έργου (π.χ. ΙΝΕΔΙΒΙΜ) καθώς και για την τήρηση διοικητικών διαδικασιών προς την Περιφερειακή Δ/νση-Εκπ/σης και των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης στα όρια των οποίων λειτουργεί.
- Τη συνεργασία με τα άλλα ΚΠΕΑ, με τις άλλες δομές του εκπαιδευτικού συστήματος καθώς και τη συνεργασία με άλλους φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού (ΟΤΑ, ΑΕΙ, ΤΕΙ, ερευνητικά κέντρα, μουσεία, πολιτιστικά κέντρα και άλλους φορείς που υποστηρίζουν τις δράσεις τόσο του ΚΠΕ όσο και των σχολικών μονάδων) λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ΚΠΕΑ, της εκπαιδευτικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας στην οποία απευθύνεται.
- Τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών από το ΚΠΕΑ.
- Την αντιμετώπιση προβλημάτων ή τη βελτίωση των υποδομών του ΚΠΕΑ.
- Την τακτική ενημέρωση της παιδαγωγικής ομάδας και την τήρηση κλίματος συνεργασίας και επικοινωνίας.
- Την τήρηση πρακτικού της παιδαγωγικής ομάδας, φακέλων τεκμηρίωσης των δράσεων, ημερολογίου του ΚΠΕ και δελτίου ημερήσιας παρουσίας των εκπαιδευτικών.
- Την προβολή του έργου του ΚΠΕΑ.

II. Άσκηση έργου προγραμματισμού, οργάνωσης και υλοποίησης της επιστημονικής – παιδαγωγικής καθοδήγησης

Ο Διευθυντής του ΚΠΕΑ μεριμνά για:

- τον προγραμματισμό, την οργάνωση και την υλοποίηση του εκπαιδευτικού (εκπαιδευτικά προγράμματα) και του επιμορφωτικού (επιμορφωτικά προγράμματα) έργου του ΚΠΕΑ σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφορία
- την εισήγηση καινοτόμων και εκπαιδευτικά εφαρμόσιμων ιδεών

- την παρουσίαση του έργου του ΚΠΕΑ με προφορικές ανακοινώσεις ή/και αναρτημένης αφίσσας σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια και με άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά
- την προώθηση δράσεων και συνεργασιών ανάμεσα στα σχολεία που ενισχύουν την εκπαίδευση των μαθητών σύμφωνα με τους στόχους της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία
- την παραγωγή επιμορφωτικού – εκπαιδευτικού υλικού σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή
- την ισότιμη κάλυψη επιμορφωτικών αναγκών της ομάδας προκειμένου να βελτιώσουν τις επιστημονικές και επαγγελματικές τους δεξιότητες.

Καθήκοντα Παιδαγωγικής Ομάδας

Η Παιδαγωγική Ομάδα σε τακτικές συνεδριάσεις της (τουλάχιστον μία το μήνα) λαμβάνει όλες τις αποφάσεις για τον προγραμματισμό του έργου του ΚΠΕΑ. Όλα τα μέλη της παιδαγωγικής ομάδας συμπεριλαμβανομένου και του Διευθυντή συμμετέχουν ισότιμα με προτάσεις και συναποφασίζουν τις δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν. Συγκεκριμένα η Παιδαγωγική Ομάδα:

- Σχεδιάζει και υλοποιεί τα προγράμματα που παρέχει το ΚΠΕΑ.
- Σχεδιάζει και συμμετέχει στην παραγωγή του απαιτούμενου εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη των προγραμμάτων.
- Μεριμνά για την ευελιξία των προσφερόμενων προγραμμάτων ώστε να εξυπηρετούν και να προσαρμόζονται στους στόχους των σχολείων που συνεργάζονται με τα ΚΠΕΑ.
- Προτείνει τροποποιήσεις-βελτιώσεις των προγραμμάτων μετά από την αξιολόγησή τους και σύμφωνα με τις παιδαγωγικές αρχές της ΠΕ/ΕΑ.
- Σχεδιάζει το περιεχόμενο και συμμετέχει στην υλοποίηση των προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.
- Προτείνει δράσεις και συνεργασίες με ειδικούς επιστήμονες και φορείς.
- Επεξεργάζεται προτάσεις προς το ΥΠΠΕΘ σχετικά με τη διευκόλυνση και την προαγωγή του έργου των ΚΠΕΑ.
- Συμμετέχει σε δράσεις που προάγουν το έργο του ΚΠΕΑ στην εκπαιδευτική κοινότητα και στην κοινωνία ευρύτερα.
- Συμμετέχει σε συνέδρια ή σε επιμορφωτικές δράσεις με εισηγήσεις προκειμένου να βελτιωθούν οι επιστημονικές και επαγγελματικές δεξιότητες των μελών της και παράλληλα να προβάλλει το έργο του ΚΠΕΑ.
- Συμμετέχει και αξιοποιεί διαδικασίες αξιολόγησης του έργου που παρέχει το ΚΠΕΑ και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τη βελτίωσή του.

- Ιδρύει και συντονίζει Δίκτυα (τοπικά, περιφερειακά, εθνικά και διεθνή) του ΚΠΕΑ και αποφασίζει τη συμμετοχή του ΚΠΕΑ σε Δίκτυα άλλων ΚΠΕΑ ή ΓΥΠΕΑ.
- Φροντίζει για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην υλοποίηση του εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού έργου, στην οργάνωση Ηλεκτρονικών Δικτύων μάθησης και επικοινωνίας για τη σχολική κοινότητα, για τη διαδικτυακή ενημέρωση και υποστήριξη εκπαιδευτικών (μέσω λειτουργίας ιστοσελίδας, σελίδας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, blog κ.λπ.).

Για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ο Διευθυντής του ΚΠΕΑ ασκεί διδακτικό έργο 8 ώρες εβδομαδιαίως και τα μέλη της Παιδαγωγικής Ομάδας 16 ώρες.

Οι εκπαιδευτικοί του ΚΠΕΑ κατανέμουν το σύνολο των διδακτικών ημερών του σχολικού έτους με τρόπο που αποδεδειγμένα καλύπτει τον προβλεπόμενο εργασιακό διδακτικό χρόνο. Στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς η ΠΟ του κάθε ΚΠΕΑ καταθέτει στο Αυτοτελές Τμήμα ΠΕ/ΕΑ του ΥΠΠΕΘ προγραμματισμό των δράσεων της στον οποίο τεκμηριώνει την κατανομή του έργου στο σύνολο των διδακτικών ημερών, ενώ κατά τη λήξη του σχολικού έτους καταθέτει τον αντίστοιχο απολογισμό του έργου. Υπάρχει η δυνατότητα στη μέση της σχολικής χρονιάς επανασχεδιασμού του αρχικού προγραμματισμού. Η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΠΕΘ εποπτεύει τον προγραμματισμό και απολογισμό των ΚΠΕΑ.

Χρόνος και ωράριο λειτουργίας

Τα ΚΠΕΑ λειτουργούν από την 1η Σεπτεμβρίου έως και την 10η Ιουλίου κάθε σχολικού έτους, εξαιρουμένων των διακοπών Χριστουγέννων, Πάσχα, εθνικών και σχολικών αργιών.

Οι εκπαιδευτικοί των ΚΠΕΑ εργάζονται με ωράριο 8.00-15.00 καθημερινά κατά το χρονικό διάστημα που λειτουργεί το ΚΠΕΑ. Εάν για την υλοποίηση του έργου του ΚΠΕΑ οι εκπαιδευτικοί του υποχρεούνται να προσφέρουν επιπρόσθετο έργο εκτός του ωραρίου τους μπορούν εκ περιτροπής να λαμβάνουν ημερήσια απαλλαγή από τα καθήκοντα τους χωρίς να παρακαλύεται η εύρυθμη λειτουργία του ΚΠΕΑ ως εξής: για κάθε 6 ώρες υπερωριακής απασχόλησης λαμβάνουν μία εργάσιμη ημέρα απαλλαγή από τα καθήκοντα τους.

Αριθμός και κατανομή ΚΠΕΑ

Για την ισόρροπη χωροταξική κατανομή λειτουργεί ένα ΚΠΕΑ σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα της χώρας. Η λειτουργία και δεύτερου ΚΠΕΑ σε μια Περιφερειακή Ενότητα είναι δυνατή μετά από τεκμηρίωση της αναγκαιότητάς του. Όσα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) λειτουργούν κατά την ψήφιση του νόμου μετονομάζονται σε ΚΠΕΑ και συνεχίζουν τη λειτουργία τους

Εμβέλεια

Για τη βελτιστοποίηση των δυνατοτήτων συμμετοχής μαθητών και εκπαιδευτικών στα προγράμματα των ΚΠΕΑ, για κάθε ΚΠΕΑ ορίζονται οι Περιφερειακές Ενότητες Εμβελείας του, έτσι ώστε να στηρίζεται ουσιαστικά και αποτελεσματικά η εφαρμογή της ΠΕ/ΕΑ στις σχολικές μονάδες και το κάθε ΚΠΕΑ να απευθύνεται σε παρόμοιο αριθμό σχολικών μονάδων και μαθητών.

Ο ορισμός των Περιφερειακών Ενότητων εμβελείας κάθε ΚΠΕΑ γίνεται από το ΥΠΠΕΘ, ισχύει για τέσσερα (4) χρόνια και λαμβάνει υπόψη τις παρακάτω προτεραιότητες κατά φθίνουσα σειρά:

- Α) Σχολικές μονάδες που ανήκουν στην Περιφερειακή Ενότητα του ΚΠΕΑ.
- Β) Σχολικές μονάδες που ανήκουν στην Περιφέρεια του ΚΠΕΑ.
- Γ) Σχολικές μονάδες που ανήκουν στις όμορες Περιφέρειες με την Περιφέρεια του ΚΠΕΑ.

Κάθε ΚΠΕΑ διαθέτει τουλάχιστον το 70% των δράσεών του στην παροχή υπηρεσιών σε σχολεία και εκπαιδευτικούς των περιοχών εμβελείας του, ενώ μπορεί να διαθέτει έως το 30% για σχολικές μονάδες εκτός εμβελείας του.

Οικονομικά

Τα ΚΠΕΑ χρηματοδοτούνται για τη λειτουργία τους από το εκάστοτε Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (τομεακό του ΥΠΠΕΘ ή/και Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα), τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΠΕΘ και το ΠΔΕ. Επιπρόσθετα μπορούν να χρηματοδοτηθούν από: 1. Επιχορηγήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, 2. Εθνικά και Διεθνή Προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. ή/και άλλους διεθνείς οργανισμούς, 3. Συνεργασίες με άλλους κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς στο πλαίσιο αντίστοιχων προγραμμάτων, 4. Χορηγίες φυσικών ή νομικών προσώπων εσωτερικού ή εξωτερικού, 5. Δωρεές, κ.λπ.

Τα βασικά λειτουργικά τους έξοδα (θέρμανση, ηλεκτροδότηση, νερό, δίκτυα τηλεπικοινωνίας, καθαριότητα) χρηματοδοτούνται από την αντίστοιχη Αντιπεριφέρεια του κάθε ΚΠΕΑ, ενώ τα έξοδα για την εκπαιδευτική τους λειτουργία και την εν γένει τοπική παρουσία από τις πηγές της πρώτης παραγράφου.

Για την καλύτερη λειτουργία τους σε κάθε ΚΠΕΑ συγκροτείται Διαχειριστική Επιτροπή η οποία διαχειρίζεται ετήσια επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΠΕΘ ύψους 3000 ευρώ, καθώς και έσοδα από οποιαδήποτε άλλη πηγή εκτός κοινοτικού πλαισίου στήριξης (παράγραφος 2).

Η Διαχειριστική Επιτροπή κάθε ΚΠΕΑ αποτελείται από: 1. Τον Δ/ντη του ΚΠΕΑ ως Πρόεδρο, 2. Τον Αναπληρωτή Διευθυντή του ΚΠΕΑ ως Ταμία, 3. Έναν εκπαιδευτικό του ΚΠΕΑ ως Γραμματέα, και 4. Δύο δημοτικούς συμβούλους του Δήμου στον οποίο

βρίσκεται το ΚΠΕΑ ως μέλη. Η Διαχειριστική Επιτροπή κάθε ΚΠΕΑ αναγνωρίζεται ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ). Η λειτουργία της διέπεται από την αντιστοιχία νομοθεσία. Αναλυτικά, οι δυνατότητες εσόδων και εξόδων της Διαχειριστικής Επιτροπής περιγράφονται σε Υ.Α. που εκδίδεται για τον σκοπό αυτό. Σε αντιστοιχία με τις σχολικές μονάδες, τα ΚΠΕΑ μπορούν να αποκτήσουν εξοπλισμό δωρεάν από την ΚΤΥΠ Α.Ε.

2γ. Συντονιστική Επιτροπή Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΣΕΠΕΑ)

Σε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης λειτουργεί η Συντονιστική Επιτροπή Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΣΕΠΕΑ). Έργο της ΣΕΠΕΑ είναι ο ετήσιος προγραμματισμός του έργου των ΚΠΕΑ, των ΓΥΠΕΑ και της συνεργασίας μεταξύ τους. Συγκεκριμένα ο καθορισμός των προτεραιοτήτων των δράσεων όπως προκύπτουν από τις εκπαιδευτικές ανάγκες και τον στρατηγικό σχεδιασμό της ΠΕ/ΕΑ, ο ορθολογικός καταμερισμός των δράσεων ανάμεσα στα ΚΠΕΑ, ανάμεσα στα ΓΥΠΕΑ αλλά και η ανάπτυξη συνεργασιών τόσο ανάμεσα στα ΚΠΕΑ και τα ΓΥΠΕΑ της Περιφέρειας, όσο και ανάμεσα στα ΚΠΕΑ, τα ΓΥΠΕΑ και σε άλλες δομές της εκπαίδευσης σε περιφερειακό επίπεδο. Μέλη της ΣΕΠΕΑ είναι οι Διευθυντές και οι Αναπληρωτές Διευθυντές όλων των ΚΠΕΑ της Περιφέρειας, καθώς και ένας εκπρόσωπος από κάθε ΓΥΠΕΑ. Το συντονισμό της ΣΕΠΕΑ αναλαμβάνει κάθε σχολικό έτος ένα ΚΠΕΑ το οποίο ορίζεται με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΠΕΘ, ο Διευθυντής του οποίου έχει την ευθύνη της σύγκλησης και της οργάνωσης της.

Η ΣΕΠΕΑ συνεδριάζει κατ' ελάχιστο δύο φορές κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς για προγραμματισμό και απολογισμό των δράσεων. Κατά την απολογιστική συνεδρίαση γίνεται ταυτόχρονα και ο αρχικός προγραμματισμός του επόμενου σχολικού έτους, ώστε να επιταχύνεται η έναρξη των δράσεων κατά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα συνεύρεσης όλων των συμμετεχόντων στη συντονιστική επιτροπή, μπορεί να χρησιμοποιηθούν για αυτό το σκοπό σύγχρονα μέσα τηλεδιάσκεψης.

2δ. Αξιολόγηση

Θεσμοθετείται αξιολόγηση των ΚΠΕΑ και των ΓΥΠΕΑ με στόχο την ανατροφοδότηση και βελτίωση τόσο της γενικότερης λειτουργίας τους όσο και των επιμέρους δράσεών τους. Το σύστημα αξιολόγησης αναπτύσσεται από την επιστημονική επιτροπή σε συνεργασία με τις υπό αξιολόγηση δομές, συνδυάζει εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και περιλαμβάνει τις εκπαιδευτικές δράσεις που αναπτύσσουν, τις διαδικασίες που ακολουθούν, τις υποδομές που διαθέτουν και τη συνέργεια μεταξύ των δομών. Η αξιολόγηση οφείλει να είναι: κ.ά.

- Θεωρητικά τεκμηριωμένη,

- Προσανατολισμένη στη χρήση (βασίζεται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις του κάθε Γραφείου Υποστήριξης ΠΕ/ΕΑ ή ΚΠΕΑ και αντανακλά αυτά που οι εργαζόμενοι θεωρούν χρήσιμο και ρεαλιστικό),
- Συμμετοχική (Εμπλοκή των εργαζομένων στον σχεδιασμό και στη διαδικασία της αξιολόγησης που βασίζεται σε συναινετικά κριτήρια, τα οποία θα αποτελούν προϊόντα διαπραγματεύσεως)
- Βασισμένη στους αποδέκτες – χρήστες των θεσμών και τις ανάγκες τους (εργαζόμενοι, όσοι συμμετέχουν στις δράσεις τους, το ΥΠΠΕΘ, οι εκπαιδευτικοί και οι διευθυντές των σχολείων, οι μαθητές, τα μέλη της τοπικής κοινωνίας κ.ά.)

2.ε. Κριτήρια επιλογής στελεχών ΓΥΠΕΑ και ΚΠΕΑ

Α. Κριτήριο Επιστημονικής/Παιδαγωγικής συγκρότησης και κατάρτισης:

Διδακτορικό (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφορία ΠΕ/ΕΑ, Αγωγής Υγείας ΑΥ, Πολιτισμικής Αγωγής ΠΑ) Διδακτορικό (Επιστημών Αγωγής, Περιβαλλοντικών Επιστημών)	9
Διδακτορικό σε άλλα γνωστικά αντικείμενα	7
Μεταπτυχιακός τίτλος (ΠΕ/ΕΑ, ΑΥ, ΠΑ) Μεταπτυχιακός τίτλος (Επιστημών Αγωγής, Περιβαλλοντικών Επιστημών)	4
Μεταπτυχιακός τίτλος σε άλλα γνωστικά αντικείμενα	3
Επιμόρφωση στην ΠΕ/ΕΑ, ΑΥ, ΠΑ Επιμορφώσεις δημόσιων φορέων ελληνικών ή ευρωπαϊκών (0,02/ώρα), για βεβαιώσεις που δεν αναγράφονται ώρες υπολογίζεται ως εξής, 7ώρες/ημέρα	2
Άλλες ετήσιες ή πολύμηνες επιμορφώσεις 100 ωρών και άνω (ΣΕΛΔΕ ή ΕΑΠ ή ΣΕΛΜΕ ή ΠΑΤΕΣ ή ΠΕΚ – Ετήσιες επιμορφώσεις ΑΕΙ, ΠΙΝΕΠ, ΕΚΔΔΑ) 0,50/έτος ή επιμόρφωση 100 ωρών και άνω	1
ΕΣΔΔ (Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης)	2
Μετεκπαίδευση δύο (2) ετών σε Διδακταλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΜΔΔΕ) ή Διδακταλείο Νηπιαγωγών	1
Ξένη γλώσσα επιπέδου Γ1 ή Γ2	1
Ξένη γλώσσα επιπέδου Β1 ή Β2	0.5
ΤΠΕ Α	0.5
ΤΠΕ Β	1
Συγγραφή βιβλίων ή εκπαιδευτικού υλικού με αναγνωρισμένο ISBN σχετικών με την ΠΕ/ΕΑ, την Αγωγή Υγείας ή την Πολιτισμική Αγωγή, σχολικών εγχειριδίων, συγγραφή αναλυτικών προγραμμάτων, ατομικά ή με συμμετοχή σε συγγραφική ομάδα, έντυπων ή ψηφιακών. 0,50/βιβλίο	2
Δημοσιεύσεις άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά ή συλλογικούς τόμους με κριτές για θέματα ΠΕ/ΕΑ, Αγωγής Υγείας, Πολιτισμικής Αγωγής (0,25/ελληνόγλωσση δημοσίευση 0,50/ξενόγλωσση δημοσίευση)	3
Εισηγήσεις σε συνέδρια (Δημοσιευμένη σε πρακτικά: 0,25/ελληνόγλωσση δημοσίευση 0,50/ξενόγλωσση δημοσίευση) Εισήγηση σε συνέδριο χωρίς πρακτικά (0,1/εισήγηση)	2

Για τα κριτήρια του Πίνακα Α. ισχύουν τα εξής:

- α) Όλοι οι τίτλοι σπουδών, εφόσον προέρχονται από ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής, πρέπει να είναι αναγνωρισμένοι από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π./ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. ή από το Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΙΤΕ).
- β) Εφόσον ο υποψήφιος διαθέτει διδακτορικό και μεταπτυχιακό τίτλο μοριοδοτούνται και οι δύο τίτλοι ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι κάτοχος δύο μεταπτυχιακών τίτλων μοριοδοτούνται και οι δύο, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο τους. Το δεύτερο μεταπτυχιακό όμως μοριοδοτείται κατά το ήμισυ της οριζόμενης μοριοδότησης.
- γ) Η μοριοδότηση του ΜΔΔΕ και του Διδακταλείου Νηπιαγωγών ισχύει μόνο για τις ειδικότητες ΠΕ70 και ΠΕ60 και δεν προσμετράται μεταξύ ανθυποψηφίων που ο ένας από τους δύο δεν είχε τη δυνατότητα κτήσης του ΜΔΔΕ λόγω ειδικότητας.
- δ) Η μοριοδότηση των ΣΕΛΔΕ ή ΕΑΠ ή ΣΕΛΜΕ ή ΠΑΤΕΣ ή ΠΕΚ ισχύει μόνο στην περίπτωση που οι παραπάνω δεν αποτελούν προϋπόθεση για το διορισμό ως εκπαιδευτικού.
- ε) Εφόσον ο υποψήφιος διαθέτει πιστοποίηση σε επίπεδο Β2 και Γ2 στην ίδια ξένη γλώσσα, μοριοδοτείται μόνο με τα μόρια του ανώτερου. Δεν μοριοδοτείται η γνώση ξένης γλώσσας που αποτέλεσε ειδικό προσόν διορισμού. Οι τρόποι απόδειξης γνώσης ξένης γλώσσας ορίζονται στην προκήρυξη του ΑΣΕΠ 22/1Γ/2003, παρ/μα Α (ΦΕΚ 556/τ.ΑΣΕΠ/23-10-03).
- στ) Για τη μοριοδότηση στις ΤΠΕ απαιτείται πιστοποίηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας ή από άλλο Φορέα αναγνωρισμένο από το Κράτος. Ειδικά η πιστοποίηση Β επιπέδου δεν μοριοδοτείται όταν οι συνυποψήφιοι για την ίδια θέση δεν είχαν δικαίωμα συμμετοχής.

Β. Κριτήριο υπηρεσιακής κατάστασης, καθοδηγητικής και διοικητικής εμπειρίας

Μοριοδότηση για ΚΠΕΑ

Θητεία σε ΚΠΕΑ (0,75 για κάθε έτος υπηρεσίας)	3
Θητεία σε θέση Υπεύθυνου ΚΠΕΑ (0,25/έτος)	1
Θητεία σε θέση Υπεύθυνου ΠΕ ή ΑΥ ή Πολιτιστικών Θεμάτων ΠΘ (0,25/έτος)	1
Υλοποίηση σχολικών προγραμμάτων (ΠΕ, ΑΥ, ΠΘ) (0,5 ανά πρόγραμμα) Ζώνη Περιβαλλοντικού ή Κοινωνικού Γραμματισμού σε ΣΔΕ (1 μόριο/έτος)	2
Υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων (0,5 ανά πρόγραμμα)	2
Επιμορφωτικό έργο στην ΠΕ/ΕΑ ή ΑΥ ή ΠΑ (0,04/εισήγηση ή ώρα εργαστηριακής επιμόρφωσης)	2
Αυτοδύναμη διδασκαλία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στο γνωστικό αντικείμενο της ΠΕ/ΕΑ (0,25 ανά εξάμηνο και μέχρι 1)	1
Διευθυντές, Υποδιευθυντές, Σχολικοί Σύμβουλοι, Προϊστάμενοι Τμημάτων ή Δ/νσεων (0,25/έτος)	1

Μοριοδότηση για Υπεύθυνους

Θητεία σε θέση Υπεύθυνου ΠΕ, ΑΥ, ΠΘ, Σχολικών Δραστηριοτήτων (0,75 για κάθε έτος υπηρεσίας)	3
Θητεία σε ΚΠΕΑ (0,25/έτος)	1
Υλοποίηση σχολικών προγραμμάτων (ΠΕ, ΑΥ, ΠΘ) (0,5 ανά πρόγραμμα) Ζώνη Περιβαλλοντικού ή Κοινωνικού Γραμματισμού σε ΣΔΕ (1 μόριο/έτος)	2
Υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων (0,5 ανά πρόγραμμα)	2
Επιμορφωτικό έργο στην ΠΕ/ΕΑ ή ΑΥ ή ΠΑ (0,04/εισήγηση ή ώρα εργαστηριακής επιμόρφωσης)	2
Αυτοδύναμη διδασκαλία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στο γνωστικό αντικείμενο της ΠΕ/ΕΑ (0,25 ανά εξάμηνο και μέχρι 1)	1
Διευθυντές, Υποδιευθυντές, Σχολικοί Σύμβουλοι, Προϊστάμενοι Τμημάτων ή Δ/νσεων (0,25/έτος)	1

Γ. Προσωπικότητα - γενική συγκρότηση:

Τα κριτήρια της κατηγορίας αυτής συνεκτιμώνται από το αρμόδιο συμβούλιο επιλογής με βάση:

α) το αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου που συνοδεύεται από τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία και τα στοιχεία του υπηρεσιακού του φακέλου και

β) την προσωπική συνέντευξη του υποψηφίου επί των θεμάτων που αναφέρονται παρακάτω.

Για τη μοριοδότηση της κατηγορίας (Γ) συνεκτιμώνται οι εκπαιδευτικές, επιστημονικές και διοικητικές ικανότητες του υποψηφίου να προάγει τα θέματα ΠΕ/ΕΑ στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητας του και στην τοπική κοινωνία, όπως προκύπτουν από συμμετοχές του, μεταξύ άλλων, σε σεμινάρια, συνέδρια, δίκτυα, προγράμματα, εξωσχολικά προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος, ομάδες εργασίας και επιτροπές σχεδιασμού του ΥΠΠΕΘ για την ανάπτυξη του θεσμού της ΠΕ/ΕΑ, επιστημονικές και εκπαιδευτικές οργανώσεις, οργανωτικές ή επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων ΠΕ/ΕΑ, ΑΥ, ΠΑ.

Επίσης συνεκτιμάται η συνεργατικότητα του υποψηφίου (ικανότητα συνεργασίας που αποδεικνύεται από τη συχνότητα συμμετοχής σε ομάδες εργασίας, υλοποίησης κοινών δράσεων με συνδεδεμένους στο χώρο εργασίας του, συλλογικό συγγραφικό έργο, συμβολή στη δημιουργία ομάδων/κοινοτήτων κ.ά.) καθώς και η κοινωνική δράση/εθελοντικό έργο.

Κατά τη διαδικασία της συνέντευξης – ειδικά για όσους υποψηφίους έχουν αιτηθεί τη θέση του Διευθυντή ΚΠΕΑ - επιπροσθέτως αποτιμώνται και τα εξής: η ικανότητα του υποψηφίου να επιλύει διοικητικά, διδακτικά, οργανωτικά και λειτουργικά προβλήματα, να συμβάλλει στη δημιουργία συνεργατικών δικτύων, να δημιουργεί το κατάλληλο παιδαγωγικό περιβάλλον και να προάγει την ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας σε συνεργασία με τους συναδέλφους.

Συνολικός αριθμός μορίων από την κατηγορία αυτή ορίζονται τα 15 μόρια.